

مقررات عمومی ایمنی کارگاه‌ها و پیشگیری از آتش‌سوزی با محوریت کارگاه‌های چوب

مقررات عمومی ایمنی کارگاه‌ها

- ۱- کلیه شاغلین در کارگاه‌ها بایستی با عملکرد دستگاه‌های موجود و خطرات احتمالی آنها آشنایی داشته و همچنین آموزش‌های لازم را دیده باشند.
- ۲- تراشه‌های چوب، خاک اره‌ها و غیره بایستی مرتباً از محل کارگاه خارج شوند تا کف کارگاه و محیط کار همواره تمیز و عاری از هرگونه ضایعات باشد.
- ۳- دستگاه‌های نجاری بایستی مجهز به تهویه موضعی باشند تا از انتشار و تجمع ضایعات چوب و خاک اره در کارگاه بویژه بر روی قسمت‌های مختلف دستگاه جلوگیری شود.
- ۴- کلیه کانال‌ها، گودال‌ها، حفره‌ها و شیارهایی که در کف کارگاه و نزدیک به ماشین‌های اره جهت قرار دادن وسایل انتقال چوب (ترانسپورتر) یا برای آب‌روها احداث شده باید بوسیله نرده یا حفاظ مناسب محفوظ شود.
- ۵- قسمت‌های انتقال دهنده نیرو مانند تسمه فلکه‌ها، چرخ دنده‌ها، زنجیرها، نقاله‌ها، فلکه‌های اصطکاکی، بازوهای لنگ، غلطک‌ها و همچنین دیگر قسمت‌هایی که امکان درگیری با لباس کار و یا بدن کاربر را دارند بایستی به حفاظ مناسب، محکم، در ماشین‌های اره چوب‌بری، الکتروموتورها مقاوم و ایمن مجهز شوند.
- ۶- نظافت، تعمیر، سرویس و تنظیم دستگاه‌های مختلف نجاری و درودگری و غیره بایستی فقط زمان خاموش بودن دستگاه صورت پذیرد.
- ۷- افراد شاغل در این صنعت به تناسب نوع فعالیت و کار از وسایل حفاظت فردی مناسب مانند لباس کار، کلاه ایمنی، ماسک تنفسی، کفش کار، عینک، دستکش، گوشی، حفاظ طلقی صورت (شیلد) و غیره استفاده کنند.
- ۸- تنظیم حفاظ‌ها یا وسایل هدایت‌کننده چوب، هنگام روشن بودن دستگاه‌ها ممنوع است.
- ۹- تجهیزات برقی مانند تخته‌کلیدها، کلیدهای چاقویی و غیره بایستی به نحو مطمئن و ایمن در داخل محفظه مناسبی نصب گردند و پیرامون آنها، بر روی زمین فرش عایق گسترده شود.

- ۱۰- در اطراف دستگاه‌های نجاری و در نقاط خطر آفرین آنها بایستی کلیدهای قطع اضطراری برق بطور مشخص و به تعداد کافی نصب و در دسترس کاربران قرار گیرد تا در هنگام بروز خطر قابل استفاده باشد.
- ۱۱- حذف کردن حفاظ‌ها، گیره‌ها و هرگونه تجهیزات جانبی ایمنی از دستگاه‌های نجاری ممنوع است.
- ۱۲- برای راندن و هل دادن قطعات چوب در هنگام کار با دستگاه رنده یا اره و موارد مشابه بایستی از دستگیره مخصوص استفاده نمود.
- ۱۳- در ماشین‌های اره چوب‌بری، الکتروموتور و یا قسمت محرک دستگاه بایستی دارای قدرت کافی باشد تا احتمال گیرکردن تیغه اره در داخل چوب از بین برود.
- ۱۴- دنده‌های اره باید متناسب با جنس چوب و نوع برش باشد.
- ۱۵- تیغه اره باید بدون ترک بوده و به بهترین وضع نگهداری شود و چپ و راست کردن و تیز کردن آن دقیقاً انجام گردد.
- ۱۶- فاصله بین دیوار و میز کار نباید از ۴۵ سانتیمتر کمتر باشد و در صورتی که این فاصله برای عبور افراد در نظر گرفته شده باشد از ۹۱ سانتیمتر کمتر نباشد.
- ۱۷- فاصله بین سطح میز کار و سقف کارگاه یا اشیاء و وسایلی که به سقف نصب شده نباید کمتر از ۲ متر باشد.
- ۱۸- لباس کار کاربران بایستی به نحوی باشد که علاوه بر سهولت و راحتی در انجام کار، از درگیر شدن قسمت‌های مختلف آن با قطعات گردنده و متحرک دستگاه‌ها جلوگیری به عمل آید.
- ۱۹- از قرار دادن هرگونه مواد اعم از مواد اولیه یا در دست ساخت یا تولید شده در مسیر و عبور و مرور در کارگاه خودداری کنید.
- ۲۰- کلیه سیم‌ها و کابل‌های سیار برق اضافی از محیط کارگاه بایستی جمع‌آوری گردد و لازم است سیم‌ها و کابل‌های مورد استفاده از داخل کانال‌ها و یا لوله‌های مخصوص و مناسب عبور داده شود.
- ۲۱- تخته‌ها والوارها باید به گونه‌ای به دیوار تکیه داده شوند که احتمال سقوط و لغزش آنها وجود نداشته باشد.

- ۲۲- محلی که برای تکیه دادن تخته‌ها و الوارها استفاده می‌شود بایستی استقامت و استحکام کافی متناسب با بار وارده را داشته باشد.
- ۲۳- تخته‌های نئوپان و مواد مشابه بایستی بصورت افقی بر روی زمین قرار داده شوند و در صورتی که لازم شد بصورت عمودی قرار گیرند از تکیه‌گاه‌های مطمئن مانند خرک استفاده شود.
- ۲۴- تنه درخت، الوار، چوب و تخته و همچنین تولیدات کارگاهی بایستی در محل مناسب به نحو ایمن نگهداری شوند تا از سقوط و لغزش آنها ممانعت بعمل آید.
- ۲۵- برای جلوگیری از وصل شدن ناگهانی برق و حرکت نمودن دستگاه بایستی حتماً در مسیر اصلی برق از کنتاکتورهای مناسب استفاده شود.
- ۲۶- تنها کار اجرایی دانشجویان، کاری است که از طرف اشخاص ذیصلاح مجاز به انجام آن می‌باشند.
- ۲۷- هرگونه خوردن و آشامیدن در کارگاه‌ها ممنوع می‌باشد.

پیشگیری از آتش سوزی

- ۱- حلالها، رنگها و دیگر مواد قابل اشتعال بایستی در مکان‌های خاص دور از حرارت، جرقه، تابش مستقیم نور خورشید و محل‌هایی که احتمال وقوع آتش سوزی ندارد نگهداری شود.
- ۲- کلیه کارگاه‌های نجاری و صنایع وابسته بایستی مجهز به سیستم آب تحت فشار مناسب برای استفاده در هنگام وقوع حریق باشند.
- ۳- برای کارگاه‌ها و انبارها و غیره با توجه به وسعت و شرایط کارگاه در صورت امکان دتکتورهای مناسب و وسایل پاشنده سقفی با مواد خاموش کننده مناسب نصب گردد.
- ۴- انبار کردن و چیدن قطعات چوب و الوار و دیگر مواد قابل اشتعال در مجاورت بخاری‌ها ممنوع است (در صورت وجود بخاری گاز سوز).
- ۵- استفاده از مواد و مصالح قابل اشتعال در کارگاه‌های نجاری ممنوع است.
- ۶- استعمال دخانیات در کلیه قسمت‌های کارگاه‌ها اعم از نجاری، نقاشی، انبارها و غیره ممنوع است.

-واحد HSE امور فنی و طرح‌های عمرانی

کاظم شعبانی